

## Протокол бр.155

# Протокол кон Конвенцијата за безбедност и здравје при работа, 2002 година

Генералната конференција на Меѓународната организација на трудот,

свикана во Женева, од страна на Управниот орган на Меѓународната канцеларија на трудот, на деведесетата сесија, одржана на 3 јуни 2002 година и имајќи ги предвид одредбите од член 11 од Конвенцијата за безбедност и здравје при работа од 1981 година, (во понатамошниот текст „Конвенцијата“), во кои се наведува: „Заради спроведување на политиката наведена во член 4 од оваа Конвенција, надлежниот орган или органи обезбедуваат прогресивно извршување на следните функции:

...

(в) воспоставување и примена на постапки за известување во врска со несреќи и заболувања поврзани со работното место, од страна на работодавачите и кога е соодветно, од страна на осигурителните институции и други директно засегнати страни и изготвување на годишни статистички податоци за несреќи и заболувања поврзани со работното место;

...

(д) објавување, на годишно ниво, на информациите за мерките што се спроведуваат во насока на реализација на политиката наведена во член 4 од оваа Конвенција и за несреќите на работното место, професионалните заболувања и другите повреди на здравјето што може да настанат во текот или во врска со работата“.

и

имајќи ја предвид потребата за зајакнување на процедурите за евиденција и известување за несреќите на работното место и професионалните заболувања како и за хармонизирање на системите за евиденција и известување, со цел утврдување на нивните причини и воспоставување превентивни мерки, и одлучувајќи за донесување на одредени предлози во поглед на евиденцијата и известувањето за несреќи на работното место и професионални заболувања, коешто е петта точка на агендата на сесијата и

утврдувајќи дека овие предлози ќе бидат во форма на протокол кон Конвенцијата за безбедност и здравје при работа, 1981 г.;

на дваесетти јуни две илјади и втората година, го донесе следниот Протокол, којшто може да се цитира како Протокол од 2002 година кон Конвенцијата за безбедност и здравје при работа од 1981 година.

## I. ДЕФИНИЦИИ

### Член 1

За потребите на овој Протокол:

(а) поимот **несреќа на работното место** опфаќа појава што настанува заради и во текот на работата што резултира со фатална или нефатална повреда;

(б) поимот **професионално заболување** ја опфаќа секоја болест стекната како резултат на изложување на ризични фактори што произлегуваат од работната активност;

(в) поимот **опасна појава** значи настан што може да се утврди според дефинициите во националните закони и прописи, со потенцијал да предизвика повреда или болест на лицата на работа или на јавноста.

(г) поимот **несреќа при патување** значи несреќа што резултира со смрт или лична повреда што се појавува на пат меѓу местото на работа и местото на живеење и:

(i) основното или второто живеалиште на работникот;

(ii) местото каде што работникот обично има оброк; или

(iii) местото каде што работникот обично го прима својот надоместок.

## II. СИСТЕМИ ЗА ЕВИДЕНЦИЈА И ИЗВЕСТУВАЊЕ

### Член 2

Надлежниот орган, со закон, пропис или друг метод во согласност со националните услови и практика, и во консултации со најрепрезентативните организации на работодавачи и работници, воспоставува и повремено ревидира барања и процедури за:

(а) евидентирање на несреќи на работното место, професионални заболувања, и ако е соодветно, опасни појави, несреќи при патување и случаи на сомнеж за професионално заболување; и

(б) известување на несреќи на работното место, професионални заболувања, и ако е соодветно, опасни појави, несреќи при патување и случаи на сомнеж за професионално заболување;

### Член 3

Со барањата и процедурите за евидентирање се одредуваат:

(а) одговорностите на работодавачите:

(i) за евидентирање на несреќи на работното место, професионални заболувања, и ако е соодветно, опасни појави, несреќи при патување и случаи на сомнеж за професионално заболување;

(ii) обезбедување соодветни информации на работниците и нивните претставници за системот за евидентирање;

(iii) обезбедување соодветно одржување на евиденцијата и нејзино користење за воспоставување на превентивни мерки; и

(iv) воздржување од преземање мерки за одмазда или дисциплински мерки против работникот што ќе пријави несреќа на работното место, професионално заболување, опасна појава, несреќа при патување и случај на сомнеж за професионално заболување;

(б) евидентирање на информациите;

(в) период на одржување на евиденцијата; и

(г) мерки за обезбедување доверливост на личните и медицинските податоци во сопственост на работодавачот, во согласност со националните закони, прописи, услови и практика.

#### **Член 4**

Со барањата и процедурите за известување се одредуваат:

(а) одговорностите на работодавачите:

(i) известување на надлежните органи или други назначени тела за несреќи на работното место, професионални заболувања, и ако е соодветно, опасни појави, несреќи при патување и случаи на сомнеж за професионално заболување; и

(ii) обезбедување соодветни информации на работниците и нивните претставници за пријавените случаи;

(б) каде што е соодветно, уредувањата за известување за несреќи на работното место и професионални заболувања од страна на осигурителните установи, служби за трудова медицина, медицински работници и други директно засегнати тела;

(в) критериумите во согласност со кои се пријавуваат несреќи на работното место, професионални заболувања, и ако е соодветно, опасни појави, несреќи при патување и случаи на сомнеж за професионално заболување; и

(г) роковите за известување.

#### **Член 5**

Известувањето вклучува податоци за:

(а) претпријатието и работодавачот;

(б) доколку е изводливо, за повредените лица и природата на повредите или заболувањето; и

(в) работното место, околностите за несреќата или опасната појава и во случај на професионално заболување, околностите на изложување на опасност по здравјето.

### III. НАЦИОНАЛНИ СТАТИСТИКИ

#### Член 6

Секоја земја-членка, што го ратификува Протоколот на годишно ниво, објавува статистички податоци што се репрезентативни за земјата во целина, а се однесуваат на несреќите на работното место, професионалните заболувања и ако е соодветно, на опасните појави, несреќите при патување, како и анализи за нив, врз основа на известувањата и другите достапни информации.

#### Член 7

Статистиките се воспоставуваат во согласност со шемите за класификација што се компатибилни со најновите важечки меѓународни шеми што ги утврдува Меѓународната организација на трудот или другите надлежни меѓународни организации.

#### ЗАВРШНО

### IV. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

#### Член 8

1. Земјата-членка може да го ратификува овој Протокол истовремено или во кое било време по ратификација на Конвенцијата, преку известување на Генералниот директор на Меѓународната канцеларија на трудот за формалната ратификација, заради регистрирање.

2. Протоколот влегува во сила 12 месеци по датумот на регистрирање на ратификациите од две земји-членки од страна на Генералниот директор. Следствено, овој Протокол влегува во сила за земјата-членка, 12 месеци од денот на регистрирање на ратификацијата од страна на Генералниот директор и Конвенцијата ќе биде обрзувачка за предметната земја-членка, заедно со членовите од 1 до 7 од овој Протокол.

#### Член 9

1. Земјата-членка што ќе го ратификува овој Протокол може да се откаже од него откако Конвенцијата ќе биде отворена за откажување, во согласност со член 25, со акт доставен до Генералниот директор на Меѓународната канцеларија на трудот заради регистрирање.

2. Откажувањето од Конвенцијата, согласно член 25, од страна на земја-членка што го ратификувала овој Протокол *ipso jure* вклучува и откажување од овој Протокол.

3. Секое откажување од овој Протокол во согласност со ставовите 1 или 2 од овој член влегува во сила една година од денот на неговото регистрирање.

## **Член 10**

1. Генералниот директор на Меѓународната канцеларија на трудот ги известува сите земји-членки на Меѓународната организација на трудот за регистрацијата на ратификациите и актите за откажување доставени од страна земјите-членки на Организацијата.

2. При известувањето на земјите-членки на Организацијата за регистрацијата на втората ратификација, Генералниот директор ќе ги извести земјите-членки на Организацијата за датумот по којшто Протоколот влегува во сила.

## **Член 11**

Генералниот директор на Меѓународната канцеларија на трудот ги доставува до Генералниот секретар на Обединетите нации за регистрација, согласно член 102 од Повелбата на Обединетите нации, целосните податоци за сите ратификации и акти на откажувања, регистрирани од него во согласност со одредбите од претходните членови.

## **Член 12**

Англиската и француската верзија на текстот на оваа Конвенција се подеднакво веродостојни.